

Forn d'obra del Grau

Castellbell i el Vilar

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Torrent de les Pasteres
Alçada: 212

Coordenades:

Latitud: 41.64462
Longitud: 1.87851
UTM Est (X): 406605
UTM Nord (Y): 4610927

Classificació

Número de fitxa 08053 - 339
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Popular Modern Contemporani
Segle XVIII-XIX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Molt deteriorat per l'erosió, la fragilitat dels materials de construcció i la manca de protecció física.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08052A0040006500000M
Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: ds., 18/02/2017 - 01:00

Descripció

Forn d'obra situat a la llera dreta del torrent de les Pasteres, que desaigua a la riera de Rellinars una mica més avall. Gairebé a tocar del forn travessa el camí de la Riereta, que puja fins el Grau. S'hi pot accedir passant pel corriol del darrera mateix del molí Mansuet.

Està fortament emboscat, però la terrera que hi ha a tocar del forn, a mà esquerra, i la gran solera de pedra plana del torrent en delaten la seva existència. Es tracta d'una construcció de planta quadrangular de 5,40 metres de costat i una alçada conservada de tres metres.

A la façana principal, orientada al sud hi ha un enderroc de la pedra de recobriment del forn que gairebé ha colgat la boca de dues fogaines. Les dues tenen un doble arc superposat fet de maó pla, disposat a plec de sardinell. La volta interior també està feta amb el mateix material constructiu.

La façana orientada a l'est conserva part de la porta d'accés a la cambra de cocció de les peces o laboratori, que mesura un metre d'alçada. Els murs interiors estan rubrefactats.

Història

La majoria de grans cases de pagès havien tingut el seu propi forn per la construcció, en un indret el més proper possible on hi hagués llenya, aigua i argila. Les cases que no en tenien, compraven el material a les teuleries més grans.

L'estructura d'aquest tipus de forns pre-industrial consisteix bàsicament en una cambra de cocció al pis superior i una cambra de combustió, anomenada també cambra de foc o fogaina situada al nivell inferior, a la qual s'hi accedeix arran de terra. Normalment són de planta rectangular o circular, amb un pilar cilíndric, o troncocònic, central. Dins de la cambra de combustió, hi ha la graella, formada per petites obertures o xemeneies excavades, que comuniquen amb la cambra de cocció, situada al damunt mateix, i que és l'indret on es col·loquen les peces per cuire. La cambra pot ser de dos tipus: tancada i llavors es diu que la cuita és reduïda (és a dir que no hi ha gairebé oxigen). Això dona peces de color gris o negre. O bé oberta, és a dir que la cuita és oxidada (que vol dir que hi ha més oxigen que el necessari per a la combustió) i per tant les peces agafen un to vermellós.

Bibliografia

BOSCH, Laura (2016). El forn ceràmic de Can Maimó, Vilanova del Vallès; dins XXXII Sessió d'Estudis Mataronins, del 29 de novembre de 2015. Museu Arxiu de Santa Maria. Mataró.

FÀBREGA ENFEDAQUE, Albert (2009). Fornes antics de ceràmica a la Catalunya Central. Dins Dovella, núm. 101; pàgs. 4 a 10.

MONTLLÓ, Jordi (2015). Mapa de Patrimoni de Vilassar de Dalt. Bòbila de les Ginesteres, núm. d'element 08214/409. Diputació de Barcelona. Ajuntament de Vilassar de Dalt.

MONTLLÓ, Jordi (2015). Mapa de Patrimoni de Vilassar de Dalt. Forn de Can Boquet, núm. d'element 08214/238. Diputació de Barcelona. Ajuntament de Vilassar de Dalt.

